

RAN - 1902070103040001

RAN-1902070103040001**M.Ed. (Sem. III) Examination November - 2023****Curriculum, Management and Pedagogy in Secondary Education****Time: 3 Hours]****[Total Marks: 70****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Ed. (Sem. III)

Name of the Subject :

Curriculum, Management and Pedagogy in Secondary Education

Subject Code No.: 1902070103040001

Seat No.:

Student's Signature

- (૨) પ્રત્યેક પ્રશ્નનાં ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.
(૩) પ્રશ્ન નંબર ત્રણથી પાંચના ઉત્તરો આશરે ૩૦૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં આપવા.

પ્ર. ૧ (અ) યોગ્ય વિકલ્પો પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો અને પુનઃ લખો.

૧૦

(૧) 'અભ્યાસક્રમ' શબ્દ એ કયા લેટિન શબ્દ પરથી આવેલો છે?

- (A) Currie (B) Currere
(C) Course (D) Curri

(૨) અભ્યાસક્રમ અધ્યયન-અધ્યાપન માટેની વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ કોના પર કેન્દ્રીત છે?

- (A) વાલી (B) વિદ્યાર્થી
(C) શિક્ષક (D) આ પૈકી કોઈ નહીં

(૩) પાઠ્યપુસ્તક અંગે આપેલ પૈકી કયું રૂપક સાચું છે?

- (A) અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમનો અરીસો
(B) શાળાકીય શિક્ષણ માટેનું નોંધપાત્ર પ્રતિક
(C) મનોવૈજ્ઞાનિક અધ્યયન-અધ્યાપન દસ્તાવેજ
(D) આપેલ તમામ

- (૪) શાળા વ્યવસ્થાપનમાં કયું સંસાધન એ વ્યવસ્થાપન-સંસાધનોનો પ્રકાર નથી?
- (A) ભૌતિક (B) આર્થિક
(C) નૈસર્ગિક (D) માનવીય
- (૫) ગુજરાત માધ્યમિક શિક્ષણ રેગ્યુલેશન અનુસાર પસંદ થયેલ શિક્ષક ઉમેદવારે નિમણુંક સંદર્ભે શાળામાં હાજર થયે કયું દસ્તાવેજ રજૂ કરવાનું રહે છે?
- (A) સી સી સી પાસ કર્યાનું પ્રમાણપત્ર
(B) અનુભવનું પ્રમાણપત્ર
(C) શારીરિક તંદુરસ્તી સંદર્ભનું તબીબી પ્રમાણપત્ર
(D) આપેલ તમામ
- (૬) માહિતી પ્રત્યે ધ્યાન, ઓળખ અને પુનઃસ્મરણ એ શેના ઘટકો છે?
- (A) માહિતી સંકોચન (B) માહિતી સંસ્કરણ
(C) માહિતી વિસ્તરણ (D) માહિતી મંથન
- (૭) કોણ સામાજિક સંરચનાવાદ સાથે સંકળાયેલ છે?
- (A) જીન પિયાજે (B) જોન ડ્યુઈ
(C) લેવ વાગ્નોત્સ્કી (D) જેરોમી બ્રુનર
- (૮) ‘વિદ્યાર્થી માનવહૃદયની રેખાકૃતિ દોરી શકે.’ આ કયા ક્ષેત્રનો શૈક્ષણિક હેતુ છે?
- (A) જ્ઞાનાત્મક (B) ભાવાત્મક
(C) ક્રિયાત્મક (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (૯) ‘જાનીવાલીપીનારા’ દ્વારા મેઘધનુષના રંગો યાદ રાખવા એ કઈ અધ્યયન પ્રયુક્તિનું ઉદાહરણ છે?
- (A) પુનરાવર્તન (B) પ્રથમ અક્ષર વડે શબ્દરચના
(C) સ્વ-પ્રશ્નપૂરણા (D) આ પૈકી કોઈ નહીં
- (૧૦) બી.એફ. સ્કિનર કયા અધ્યાપન પ્રતિમાનના પ્રસ્તુતકર્તા છે?
- (A) અગ્રિમ સંગઠક પ્રતિમાન (B) સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાન
(C) આગમન વિચાર પ્રતિમાન (D) આ પૈકી કોઈ નહીં

- (બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ પાંચનાં ઉત્તર આશરે ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં આપો. ૧૦
- (૧) માધ્યમિક શાળા કક્ષાનાં અભ્યાસક્રમનો અર્થ જણાવો.
- (૨) માધ્યમિક શાળાની પ્રયોગશાળાની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૩) માધ્યમિક શાળા કક્ષાના અભ્યાસક્રમનાં બે ઉદ્દેશો જણાવો.
- (૪) જીલ્લા કક્ષાનું શાળા વ્યવસ્થાપન માળખું વર્ણવો.
- (૫) બાળકેન્દ્રી પદ્ધતિશાસ્ત્ર એટલે શું?
- (૬) શાળાઓમાં થઈ રહેલા સતત અને સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકનની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૭) અધ્યયન પ્રયુક્તિઓનો અર્થ સમજાવો.
- પ્ર. ૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચનાં ઉત્તર આશરે ૧૫૦ થી ૧૮૦ શબ્દોમાં આપો. ૨૦
- (૧) NCF-2005 માં સૂચવેલ વિજ્ઞાનનાં અભ્યાસક્રમની ચર્ચા કરો.
- (૨) માધ્યમિક શાળા કક્ષાનાં અભ્યાસક્રમ વિકાસના સિદ્ધાંતો સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) શાળા વ્યવસ્થાપનનો અર્થ અને જરૂરીયાત સમજાવો.
- (૪) શૈક્ષણિક હેતુઓના ઉપયોગ માટેની ઓન્લુંડની ભલામણો સદ્રષ્ટાંત સમજાવો.
- (૫) માહિતી સંસ્કરણ પ્રતિમાનનાં ટૂંકા ગાળાના સ્મૃતિસંગ્રહને સદ્રષ્ટાંત સમજાવો.
- (૬) અધ્યાપન પ્રતિમાન એટલે શું? તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૭) નોંધલેખન અધ્યયન પ્રયુક્તિ સમજાવો.
- પ્ર. ૩ માધ્યમિક શાળા કક્ષાએ અભ્યાસક્રમ વ્યવહાર માટેના પાઠ્યપુસ્તક તથા સંદર્ભપુસ્તકોની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી તેમના ગુણ તથા મર્યાદાઓ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો. ૧૦
- અથવા
- પ્ર. ૩ સામાજિક રચનાવાદની સંકલ્પના જણાવી માધ્યમિક શાળામાં અભ્યાસક્રમ વ્યવહાર માટે તેના સૂચિતાર્થો સદ્રષ્ટાંત સમજાવો. ૧૦
- પ્ર. ૪ માધ્યમિક શાળામાં નાણાંકીય સંસાધનોની ઉપલબ્ધતા અને વ્યવસ્થાપનને તમારા શબ્દોમાં વિગતે સમજાવો. ૧૦
- અથવા
- પ્ર. ૪ ભાવાત્મક ક્ષેત્રના શૈક્ષણિક હેતુઓ માટે બ્લૂમ ટેક્સોનોમી સદ્રષ્ટાંત વર્ણવો. ૧૦
- પ્ર. ૫ માધ્યમિક શાળામાં નિરીક્ષણનો અર્થ, જરૂરીયાત અને હેતુ જણાવી નિરીક્ષણમાં સુધારણા માટે તમારા સૂચનો જણાવો. ૧૦
- અથવા
- પ્ર. ૫ જહોન કેલ્વરે આપેલા પ્રેરણા માટેના પ્રતિમાનની ચર્ચા કરો. ૧૦

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) Marks of each question are shown on the right side.
- (2) Give the answers in about 300 to 400 words, of the questions no. from three to five.

Q.1 [a] Select the proper option and fill in the following blanks. 10

- (1) From which Latin word, the word 'curriculum' is derived?
(A) Currie (B) Currere
(C) Course (D) Curri
- (2) On whom is the lecture method for curriculum teaching-learning is centered?
(A) Parent (B) Student
(C) Teacher (D) None of these
- (3) Which of the following metaphors about textbooks is correct?
(A) Mirror of Curriculum & syllabus
(B) Significant symbol of schooling
(C) Psychological document of teaching-learning
(D) All of these
- (4) Which of the given resource is not type of management resource in school management?
(A) Physical (B) Financial
(C) Natural (D) Human
- (5) Which document has to present the selected teacher candidate if he / she join the school regarding the appointment according to the Gujarat Secondary Education Regulation?
(A) CCC certificate
(B) Certificate of experience
(C) Medical Certificate of Physical Fitness
(D) All of these
- (6) Of what the components- Attention to information, identification and recall are?
(A) Data compression (B) Information Processing
(C) Data expansion (D) Information Brain storm

- (7) Who is associated with Social Constructivism?
(A) Jean Piaget (B) John Dewey.
(C) Lev Vygotsky (D) Jerome Bruner
- (8) "The student can draw the diagram of the human heart." That is the instructional objective of which domain?
(A) Cognitive (B) Affective
(C) Psychomotor (D) None of the these
- (9) Of which Learning tactics is an example to remember the colours of the rainbow with the help of 'VIBGYOR' ?
(A) Rehearsal (B) Acronym
(C) Self-Questing (D) None of the these
- (10) Which model's presenter is BF Skinner?
(A) Advance Organizer Model (B) Concept Attainment Model
(C) Inductive Thinking Model (D) None of these

(b) Answer any five of the following questions in about 30 to 40 words. 10

- (1) Mention the meaning of secondary school stage curriculum.
- (2) Mention two characteristics of secondary school laboratory.
- (3) Mention two objectives of the secondary school curriculum.
- (4) Describe the school management structure for district level.
- (5) What is child centred pedagogy?
- (6) Mention two characteristics of the present practice of Continuous and Comprehensive Evaluation at schools.
- (7) Mention the meaning of learning tactics.

Q. 2 Answer any five of the following questions in about 150 to 180 words. 20

- (1) Discuss the science curriculum as suggested in NCF-2005.
- (2) Clarify the principles of curriculum development for the secondary school.
- (3) Explain the meaning and need for school management.
- (4) Explain the Gronlund's recommendations for the use of instructional objectives with illustration.
- (5) Explain the short term memory of the Information Processing Model with illustration.
- (6) What is the Model of Teaching? Mention its characteristics.
- (7) Explain the note-taking learning tactic.

Q. 3 Mention the characteristics of textbook and reference book for curriculum transaction at secondary school and explain their merits and limitations in your own words. **10**

OR

Q. 3 Mention the concept of social constructivism and explain its implication for curriculum transaction at secondary school with illustration. **10**

Q. 4 Explain in your own words, the availability and management of financial resources at secondary school in detail. **10**

OR

Q. 4 Describe the Bloom's taxonomy for instructional objectives of the affective domain with illustration. **10**

Q. 5 Mention the concept, need and objectives of supervision at secondary school and give your suggestions to improve supervision. **10**

OR

Q. 5 Discuss the model for motivation given by John Keller. **10**
